

РЕЦЕНЗИЯ

от

доц. Боряна Туманова, доктор

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен
“Доктор”.

Професионално направление: 7.6 Спорт

Докторска програма: Теория и методология на спортната наука

НСА „Васил Левски“

Катедра: „Теория на физическото възпитание“

Автор: Динара Нургалыккызы Жунибек – докторант, редовна форма на обучение

Тема: „Особености на влиянието на хандбала и подвижните игри върху физическата подготовка на студентите“

Научен ръководител: доц. Недялка Маврудиева, доктор

Въз основа на заповед на Ректора на НСА „Васил Левски“ ЗП-1137 / 22.06.2018 г
съм член на научно жури и определена за изготвяне на рецензия по процедура за публична защита на дисертационен труд. Представените от кандидата в конкурса са:

- Дисертационен труд
- Автореферат
- Публикации- 4 броя

Данни за дисертацията

Дисертационният труд разглежда подходите към физическата подготовка на студентки с различна квалификация, при които се съвместяват въздействието на подвижните игри и хандбала.

РЕЦЕНЗИЯ

Структурирана според изискванията за такъв вид научни разработки, дисертацията се отличава с ясна структура, има обособяване на глави, раздели и подраздели на структурно и съдържателно равнище. Всичко това показва умението на докторанта Жунисбек да систематизира информацията.

Съдържа въведение-увод, изложение в четири глави – теоретико-методически основи на спортната подготовка на хандбалистки; методология на изследването; резултати и анализи; изводи и препоръки. На рецензиране подлежат 163 страници с включен списък на литературните източници.

Библиографията се състои от 91 заглавия, 84 са научни разработки на кирилица, 5 на латиница и 2 интернет сайта.

Дисертацията е онагледена с 19 таблици и 16 фигури, които демонстрират владение на високо ниво на съвременни технически средства от автора.

Глава първа теоретико-методически основи на спортната подготовка на хандбалистки (56 стр.) включва четири раздела. Чрез теоретичния обзор в тази глава, докторантът постепенно навлиза в проблематиката. В нея е направен задълбочен, многоаспектен анализ на информацията от теоретични, научно-приложни и практически публикации на професионално доказани автори по проблемите на изследването. Това повишава стойността на разработката и подпомага определянето на обекта, предмета, целта и задачите на изследването.

След преглед на особеностите и влиянието на учебно-тренировъчния процес по хандбал върху организма на студентките, авторът много точно представя и подробно разглежда физическата подготовка от всички нейни аспекти, типове и подкатегории, както и влиянието на подвижните игри, като елемент от тази подготовка. Използван е научен стил на изложение, който доказва умението на кандидата за аналитичност и владение на специализираната терминология.

Новото, което се откроява тук, е свързано с основните черти на съвременните методи на спортната тренировка за оптимизация на физическата и технико-тактическата подготвеност, а именно повишаване ефективността на подготовката чрез включване на апробирани в практиката подвижни игри.

РЕЦЕНЗИЯ

Тази глава за да постигне нужната завършеност обобщава научния проблем и формулира логично работната хипотеза, основана на очакването от подобряване на двигателните способности чрез разработения комплекс от подвижни игри – с. 56.

Втора глава на дисертацията „Цел, задачи, методи и организация на изследването” (13 стр.) има класическа структура. Разделена е на две части – първата част представя характеристиката на научното изследване с добре формулирана цел и седем задачи. Правилно са определени: предмета, обекта и контингента на изследването. Втората е организацията на научното изследване. Използваните методи са добре подбрани, използваните тестове са описани коректно, което е предпоставка за изчерпателно разглеждане и изследване на поставения научен проблем и постигане на неговата цел. Изследването е проведено с 84 хандбалистки, разпределени според тяхната квалификация в четири подгрупи. Изборът на методи на изследване е подходящ и изчерпателен. Представена е авторска методика (65стр) - спортно-педагогически експеримент за оценка на физическата подготовка на изследваните лица и техните двигателни способности използващи в учебно-тренировъчния процес подвижни игри. Използван е и математико-статистически набор, като метод за анализ на резултатите.

Глава трета „Резултати и анализ” е с обем от 66 страници. Тук е показана цялата практическа работа, извършена от докторанта с изследваните лица. Анализирани са резултатите от събраните и обработени данни от проведените тестове. Представените фигури и таблици дават нагледна информация за получените резултати. С голяма стойност определям разработените моделни характеристики на високо квалифицирани състезателки по хандбал, в зависимост от характеристиката на техните игрови постове. Предложената, апробирана в практиката методика за обучение в основните техникo-тактически действия на млади състезателки доказва, че разработените и изложени модели за взаимодействие върху скоростно-силовите качества и ловкостта са най-успешни. След детайлното категоризиране на обработените данни и интерпретирането им следват закономерни методически обобщения и установени ефекти от прилагането на предложените в разработката механизми.

РЕЦЕНЗИЯ

Всичко представено в разработката до тук, разкрива възможност за формулиране на изводи и препоръки за практиката, изложени в четвърта глава с обем от 6 стр. Използването на подвижните игри е фактор за реализиране на по-високи постижения в подготовката на хандбалистки. Изведените изводи и препоръки произтичат от получените резултати и дават логичен отговор на поставените задачи. Считам предложените механизми за повишаване на състезателната ефективност при хандбалистки, за ценни и с принос за учебно-тренировъчната практика.

Авторът на дисертацията отделя внимание на разработването и планирането на тренировъчната програма, като отдава необходимото значение на включването на подвижните игри в подготовката на хандбалиста. Цитирането и позоваването на автори, публикации и източници в дисертационния труд е според установените стандарти.

Научни приноси: Цялостният анализ на дисертационния труд позволява да се очертаят приносите му в научно-теоретичен и научно-практически план, а именно:

- Установен е ефектът за подобряване на функционалната подготовка на спортисти – хандбалистки чрез включване на подвижните игри в учебно-тренировъчния процес.
- Разработена и експериментално обоснована е методика за развитие на физическите качества у хандбалистки, чрез средствата на подвижните игри.

Налични са достатъчно основания да се говори за обогатяване на спортната теория и практика, в частност физическа подготовка на хандбалистки. Динара Жуниббек е създала работещ модел за по-оптимизирана тренировъчна програма в тази област. Насърчавам докторантката да допълни работата си, като издаде практическо ръководство за влиянието на подвижните игри при подготовката на хандбалистки във висшето училище.

Заклучение

Трудът има завършен вид. Докторантът е показал солидна теоретична подготовка, прецизност и коректност при осъществяване на изследването, умения които позволяват самостоятелна работа в научно-изследователската сфера. С професионална и лична убеденост заявявам, че трудът на Динара Жуниббек е научна разработка с научни приноси и приложение в спортната теория и практика. Изразявам висока оценка за научната прецизност и добросъвестност в предложеното дисертационно изследване.

РЕЦЕНЗИЯ

Представеният докторски труд отговаря на всички условия и изисквания, което ми позволява с убеденост да предложа на уважаемото научно жури да оцени високо труда на Динара Жунисбек и да присъди образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление - 7.6 Спорт

г.л. 2 от 33 л. ⑤

10.08.2018 г.

Доц. д-р Боряна Туманова